

VAAJAKOSKEN YHTENÄISKOULU
Lukuvuosisuunnitelma 2023-2024
Kasvun ja oppimisen palvelut

JYVÄSKYLÄ

Sisällys

Sisällys	2
1 Kasvu ja oppiminen Jyväskylässä	3
2 Organisaatio ja henkilöstö	3
2.1 Koulun henkilöstön organisoituminen.....	3
2.2 Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio.....	5
3 Lukuvuoden 2023-2024 toiminta	5
3.1 Työajat.....	5
3.2 Opetuksen yleinen järjestäminen	6
3.3 Koulun ulkopuolella annettava opetus.....	7
3.4 Opetuksen yhteydessä järjestettävä muu toiminta	8
3.5 Opetussuunnitelman määrittelemät kehittämisen kohteet	10
3.6 Muut kehittämisen kohteet	10
4 Kasvun ja oppimisen tuki.....	10
4.1 Kasvun ja oppimisen tuki koulussa	10
4.2 Kasvun ja oppimisen tuki perusopetuksessa.....	11
4.3 Tuki kasvun ja oppimisen palveluissa	12
5 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä	12
5.1 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä koulussa.....	12
5.2 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä perusopetuksessa.....	13
5.3 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä kasvun ja oppimisen palveluissa	13
6 Kehittämishjelma 2023-2025	13
6.1 Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys	14
6.2 Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit	14
6.3 Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset	15
6.4 Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi.....	15
7 Kaupunkistrategiasta nousevat muut teemat.....	16
7.1 Kansainvälisyys	16
7.2 Resurssiviisuus.....	17
7.3 Liikunnallinen elämäntapa	19
7.4 Kulttuuri	22
7.5 Elinvoima.....	23
8 Suunnitelmat	24
8.1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.....	24
8.2 Opiskeluhoitosuunnitelma	25
8.3 Ympäristösuunnitelma	25
8.4 Muut suunnitelmat	28

1 Kasvu ja oppiminen Jyväskylässä

Kasvun ja oppimisen palvelut vastaavat Jyväskylässä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisopalveluiden eri toimintojen järjestämisestä. Tavoitteenamme on rakentaa lapselle yhtenäinen opinpolku taaperoikäisestä aina nuoreksi aikuiseksi saakka Jyväskylän kaupunkistrategian arvojen mukaisesti. Arvojamme ovat **inhimillisyys, vastuullisuus, rohkeus, avoimuus ja turvallisuus**. Yhteinen missiomme on "Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä".

Kaupunkistrategian koulutuskaupunkikärjen tavoitteiden pohjalta on luotu vuosille 2023-2025 [Kasvun ja oppimisen palveluiden kehittämisohjelma](#), joka tuo suuntaviivoja seuraavien vuosien kehittämistyölle.

Vahvan osallistavan prosessin tuloksena kehittämisohjelmalle muodostui neljä teemaa:

- **Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys**
- **Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit**
- **Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset**
- **Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi**

Uudistuvan toimintasuunnitelmaprosessin tavoitteena on tukea yksiköitä toiminnan kehittämisessä sekä yhtenäistää kehittämis- ja arviointikäytänteitä eri palvelualueiden ja yksiköiden välillä yhdenvertaisuuden ja laadun takaamiseksi.

2 Organisaatio ja henkilöstö

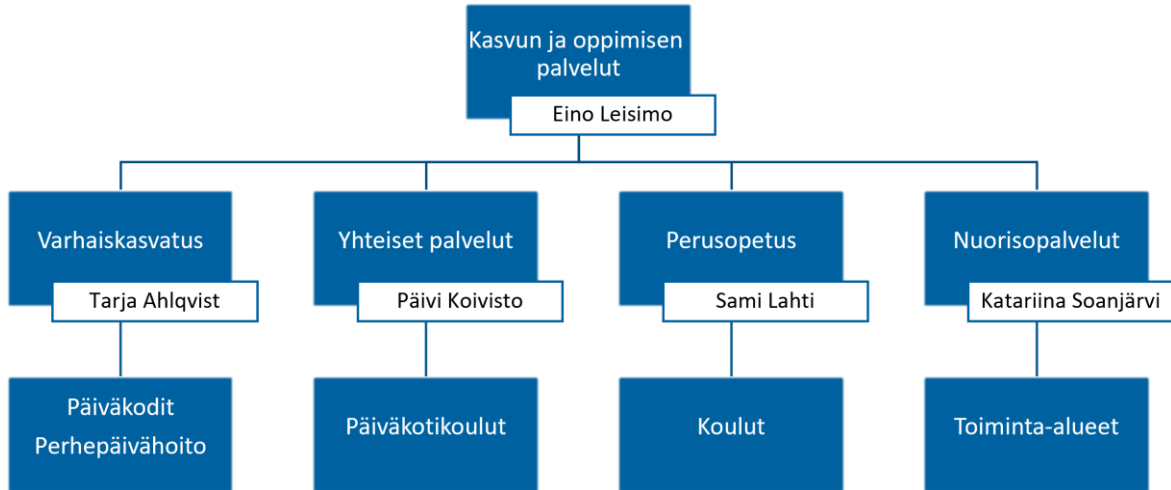
2.1 Koulun henkilöstön organisoituminen

Toiminta	Kuvaus	Arviointi
Johtamisjärjestelmä	rehtori: Paula Huuska apulaisjohtaja: Helka Karusalmi apulaisjohtaja: Lea Salmelainen varajohtaja (turvallisuus): Risto Tolonen Hallintoresurssia jaettu myös seuraaviin tehtäviin: - Koulun turvallisuus, kameravalvonta: Teemu Haatainen - Lukuvuoden listojen päivitystyö, poikkeus- ja teemapäivien organisointi ja tiedotus: Antti Tilli	
Tiimirakenne	Vaajakosken yhtenäiskoulussa on kuusi koulun kehittämissiimä, joiden vastuuvetäjät muodostavat johtoryhmän rehtorin ja apulaisjohtajien kanssa. Lisäksi opettajien YS-aikaan on sidottu luokka-astetyöskentelyyn aikaa. Luokka-asteita on neljä (4) ja lisäksi valvontaluokattomien ryhmä. Aineryhmittäin	

	tehdään oppiainekohtainen lukuvuosisuunnittelu, arviointi ja muu yhteistyö.	
Vastuutiimit/työryh- mät	<p>Turvallinen ja toimiva koulupäivä</p> <ul style="list-style-type: none"> vastuuvetäjä Risto Tolonen <p>Aktiivinen ja osallistuva oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> Antti Tilli ja Riikka Kurunmäki <p>Hyvinvoiva työyhteisö</p> <ul style="list-style-type: none"> Jaana Seppänen <p>Kestävä kehitys ja kansainvälisyys</p> <ul style="list-style-type: none"> Heidi Vaattovaara <p>Tapahtumat</p> <ul style="list-style-type: none"> Mirva Aalto <p>Lukuvuoden teema</p> <ul style="list-style-type: none"> Elina Elijoki <p>Muut kehittämistehtävät/vastuut:</p> <ul style="list-style-type: none"> Koulun opiskelijahuollon tiedotus, Kirsi Siukonen Liikkavaksi-toiminta, Riikka Aalto Hyvinvointiyhdyshenkilö, Elina Elijoki L2 ja KV-toiminta, Laura Vesa Kulttuuritoiminta, Teppo Lahti Ympäristöyhdyshenkilö, Antti Tilli Koulun ruokalatoimikunta, Sonja Hartio Turvallisuusyhdyshenkilö, Teemu Haatainen Koulun visuaalinen ilme, Mirva Aalto Oppilaskilpailut, Matti Poutiainen 	
Henkilöstö	https://peda.net/id/FFGtN2	
Delegointijärjestys	<p>Vaajakosken yhtenäiskoulun delegointijärjestys</p> <ol style="list-style-type: none"> Paula Huuska, rehtori, p. 050 3118544 Helka Karusalmi, apulaisjohtaja, p. 050 5291262 Lea Salmelainen, apulaisjohtaja p. 0400 590165 Risto Tolonen, varajohtaja, turvallisuustiimin vetäjä, p. 050 5243325 Teemu Haatainen, turvallisuusyhdyshenkilö, p. 050 5746890 	

2.2 Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio

Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio on kuvattu alla. Kuvasta poiketen yhteisten palveluiden palvelujohtaja Päivi Koiviston alaisuudessa ovat myös Korpilahden yhtenäiskoulu sekä Cygnaeuksen, Huhtasuon, Korpilahden, Tapiolan, Väinölän ja Wessmanninmäen päiväkodit.

Kuva. Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatiokaavio

3 Lukuvuoden 2023-2024 toiminta

3.1 Työajat

Lukuvuoden alku ja päättyminen	Lukuvuosi alkaa keskiviikkona 9.8.2023 Lukuvuosi päättyy lauantaina 1.6.2024
Lomat	Syysloma on viikolla 42 eli 16.-20.10.2023 Talviloma on viikolla 9 eli 26.2.-1.3.2024
Poikkeuspäivät	VI. 7-9 taksvärkkipäivä pe 10.5.2024
Lyhennetyt päivät	Ke 9.8.2023 klo 9-13 Ti 5.12.2023 klo 9-13 To 21.12.2023 klo 9-11 Pe 31.5.2024. klo 9-13 La 1.6.2024 klo 9-11 (vl. 5-7) ja klo 10-12 (vl. 8-9)

Koulupäivän aikataulu		PÄIVITTÄINEN TYÖAIKA			
Aamunavaus 8.55-9.00					
Luokat 5-6		Luokat 7-9			
tuntinnumero	kellonaika	tuntinnumero	kellonaika		
1.	8.05 - 8.50	1.	8.05 - 8.50		
2.	8.55 - 9.40	2.	8.55 - 9.40		
pitkä välitunti	9.40-10.00	pitkä välitunti	9.40-10.00		
3.	10.00 - 10.45	3.	10.00 - 10.45		
4. alkuosa	11.00 - 11.15	1. ruokailuvuoro	10.40 - 11.15		
2. ruokailuvuoro	11.15 - 11.45	4.	11.00-11.45 tai 11.15 -12.00		
4. loppuosa	11.45 - 12.15	3. ruokailuvuoro	11.40 - 12.15		
5.	12.15 - 13.00	5.	12.15 - 13.00		
välitunti	13.00-13.15	välitunti	13.00-13.15		
6.	13.15 - 14.00	6.	13.15 - 14.00		
7.	14.05 - 14.50	7.	14.05-14.50		

Maanantaisin oppilailla päättyy koulu viimeistään klo 14.00. Keskiviikkoisin oppilailla koulu alkaa aikaisintaan klo 8.55.

Rästikoevalvonta kootusti keskiviikkoisin klo 8.00-8.50. Jälki-istuntovalvonta maanantaisin klo 14-15.

SISU (sijoitettujen nuorten) pienyksikössä opiskelevat ovat vaativan erityisen tuen oppilaita (HOJKS). SISU-pienyksikössä koulupäivä on järjestetty ns. vuorolukuna oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden sekä käytössä olevan tilan takia. Oppilaiden koulupäivä on pääsääntöisesti joko klo 9-11.00 tai 11.30-13.30.

3.2 Opetuksen yleinen järjestäminen

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Lukuvuoden teemana on tunne-, turva- ja vuorovaikutustaidot. Koululla monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutetaan seuraavasti:

Vuosiluokka/-luokat	Tavoitteet (OPS:n tavoitteet, T ja L)	Ajankohta	Toteutus
5.luokka	Laaja-alaisen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L7	läpi lukuvuoden	Salatut elämäntaidot
6.luokka	Laaja-alaisen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7	läpi lukuvuoden	Kaveritaidot
7. luokka	Laaja-alaisen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7	marraskuu 2023	Minä ja ryhmä -tunnit, Kestävä kehitys
8. luokka	Laaja-alaisen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L7	helmi-maaliskuu 2024	Hyvinvointi, tunnetaidot
9. luokka	Laaja-alaisen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7	huhti-toukokuu 2024	Hyvä kiertoon, mielenterveys

			ja mielen hyvinvointi
--	--	--	-----------------------

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet

4.4. Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

<https://peda.net/opetussuunnitelma/ksops/jyvaskyla/luku4/4-4>

Valinnaisaineet

<https://peda.net/id/6862036250d>

3.3 Koulun ulkopuolella annettava opetus

Koululaisten tapaturmavakuutus kattaa myös koulun ulkopuolella toteutetun opetuksen ja toiminnan, mm. leirikoulut, taksvärkkipäivän, opintoretket, opiskelun Yrityskylässä, TET-jaksot sekä myös sen, että tavallisen koulupäivän aikana osa opetuksesta tai oppitunneista voidaan järjestää koulun ulkopuolella, esimerkiksi lähimetsässä.

Toiminta	Luokka/luokat	Ajankohta
Vaajakosken yhtenäiskoulu vl. 5-9 A) Opintoretket B) Kulttuurikompassitoiminta C) TET-jaksot D) Yrityskylä E) Hyvä kiertoon -monialainen oppimiskokonaisuus F) Kirjastoyhteistyö G) My Tech -projekti H) Ryhmätyökset I) Tukioppilaiden toiminta eri yhteistyötahojen kanssa (esim. Nuorisotoimi, Music Against Drugs jne.)	A) eri luokka-asteet, luokkaryhmät, valinnaisryhmät B) vl. 5-9 luokka-asteilla kulttuurisuunnitelman mukaista toimintaa C) vl. 9 vko 39, vl. 8 vko 6-7 (oppilailla TET-jakso 1 viikon kestoisenä, luokkaryhmät jaettu puoliksi), vl. 7 22.-24.5.2024, D) 6. ja 9.luokat E) 9.luokat F) 7. luokat Vaajakosken kirjastolla G) luonnontieteistä kiinnostuneet 8.-9.luokkalaiset H) vl. 5-9 I) 8. ja 9. luokan tukioppilasryhmät	A) läpi lukuvuoden B) läpi lukuvuoden C) vl. 9 vko 39, vl. 8 vko 6-7 (oppilailla TET-jakso 1 viikon kestoisenä, luokkaryhmät jaettu puoliksi), vl. 7 22.-24.5.2024, D) vl. 9 marras-joulukuu 2023, vl. 6 tammi-helmikuu 2024 E) huhti-toukokuu 2024 F) syys-lokakuu 2023 G) joulukuu 2023-tammikuu 2024 H) läpi lukuvuoden I) läpi lukuvuoden
Joustavan perusopetuksen JOPO-ryhmä (vl. 8-9) <ul style="list-style-type: none"> - TET-jaksot - Toiminnalliset koulupäivät (tutustumiskäynnit, yritysvierailut, sidosryhmäyhteistyö ja verkostoituminen Jyväskylän kaupungin muiden JOPO-ryhmien kanssa) - Leirikoulu 	- vl. 8-9 Joustavan perusopetuksen JOPO-ryhmä (10 oppilasta)	Joustava perusopetus: - TET-jaksoja 16-18 viikkoa lukuvuoden aikana Syyslukukausi vkot 34-35, 38-39, 45-46, 49-50 Kevätlukukausi vkot 3, 6-7, 11-12, 15-16, 19-20 -Läpi lukuvuoden talouden mahdollisuudet huomioiden

		- mahdollisuuksien mukaan 1-2 viikkoa leirikoulua lukuvuoden aikana
Sijoitettujen lasten ja nuorten SISU-pienyksikkö - oppilaitosvierailut - luontoretket - TET-jaksot	vl. 7-9 oppilaat	SISU-pienyksikkö: läpi lukuvuoden

Lisäksi kouluvuoden aikana järjestetään opintokäyntejä, oppilaiden tutustumiskäyntejä jatko-opintopaikkoihin sekä retkiä ja tapahtumia myöhemmin täsmennettävällä tavalla. Huoltajia tiedotetaan koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta tarkemmin erikseen.

3.4 Opetuksen yhteydessä järjestettävä muu toiminta

Opetuksen yhteydessä järjestettävää muuta toimintaa ovat mm. kerhot, aamu- ja iltapäivätoiminta, ruokailu, kirjasto, välitunnit sekä koulukuljetukset. Tänä lukuvuonna kehitämme oheista toimintaa:

Toiminta	Toiminnan tavoitteet	Arviointi
Kouluruokailu	<ul style="list-style-type: none"> - Ruokailun viihtyvyyden parantaminen, sotkemisen ja ruokahävikin vähentäminen - Ruokailutoimikunnan perustaminen (yhteistyön lisääminen, koko koulu kasvattaa –ajatus, oppilaiden osallisuuden lisääminen) 	Biovaaka käytössä syyslukukauden ajan
Harrastetoiminta	<ul style="list-style-type: none"> - Koulussa tapahtuvan harrastetoiminnan vakiinnuttaminen (mielekäs harrastetarjotin, tiedotus, saavutettavuus, osallisuuden kehittäminen) 	Osallistumismäärien seuranta, toiminnan vaihtuvuus vs. pysyvyys
Koira-avustein toiminta	<ul style="list-style-type: none"> - Vaajakosken yhtenäiskoululla työskentelee koulukoira Wilson. Koira-avusteisesta toiminnasta on tiedotettu yleisesti koulun oppilaita, huoltajia ja henkilökuntaa. Koulukoira työskentelee kouluviikolla 1-2 aamupäivää. Koulukoira on mukana sekä luokkatilanteissa että henkilökohtaisissa ohjaustilanteissa. Kun koulukoira aloittaa työskentelyn jonkun luokan kanssa, tiedotetaan oppilaita ja huoltajia erikseen asiasta. Koira-avusteisessa toiminnassa on erittäin tärkeää, että kenenkään oppilaan osallistuminen tai terveys ei vaarannu koulukoiran läsnäolon vuoksi. Koulukoira on testattu koira-avusteiseen työskentelyyn sopivaksi Koirat kasvatus- ja kuntoutustyössä ry:n soveltuvuustestin mukaisesti ja oppilaitoksen oppilasprofiili huomioiden. Kun koiran ohjaaja työskentelee kaupungin palveluksessa, korvataan koiran aiheuttamat mahdolliset vahingot kaupungin vastuuvakuutuksesta. Lisäksi koulukoira on vakuutettu omistajan puolesta ja vakuutukseen sisältyy myös vastuuvakuutus. 	

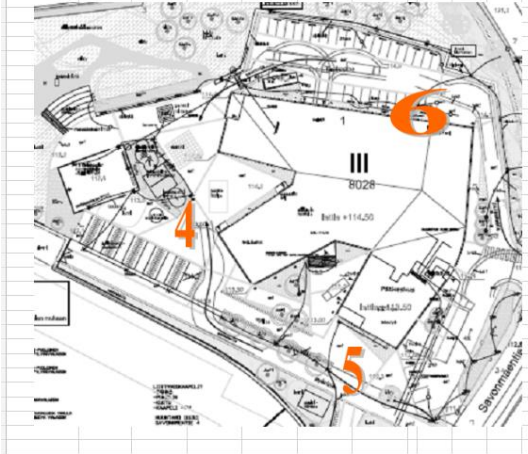

Välitunnit

VALVOJIEN TEHTÄVÄT:
 1 valvoo 1. kerrosta
 2 valvoo 2. kerrosta
 3 valvoo 3. kerrosta
 4 valvoo toimintapihan ympäristöä (ja autopihaa tarvittaessa)
 5 valvoo sisäntulopihan ympäristöä ja Savonmäentien puoleista pihaa
 6. valvoo väitintuulikutaa salissa
 R valvoo ruokailua
 Jaksossa n. 5 valvontaa / opettaja

VALVOTTAVAT ALUEET

1. valvoja sisävalvoja 1. krs
 2. valvoja sisävalvoja 2. krs
 3. valvoja sisävalvoja 3. krs
 4. valvoja ulkovalvoja toimintapihalla
 5. valvoja ulkovalvoja sisäntulopihalla
 6. valvoja liikuntasali
 R-valvoja ruokailu
 välipäivä välipäivä-aika ruokalassa

- Sisävälitunteihin sijoittuvan osallistavan toiminnan kehittäminen, välituntivalvonnan (valvojien määrä, sijoittuminen, vastuut) toimivuuden vahvistaminen
- Turvallisia aikuisia kohdattavana sekä käytävillä että kasvatusohjaajan ja koulunuorison-ohjaajan tiloissa. Tarjolla myös hiljainen huone rauhoittumista varten.
- Salivälitunnit kaikille ikäluokille. Teemallisia aktivointivälitunteja ympäri lukuvuoden.
- Vaajakosken yhtenäiskoulussa koulukuljetusoppilaiden määrä on laskussa. Laskuun vaikuttaa oppilaaksiottoalueen muutokset (Leppälahden alueella asuvat vl. 5 oppilaiden koulu jatkuu Vaajakummun yhtenäiskoululla perusopetuksen loppuun saakka).
- Vaajakosken yhtenäiskoulu ja Vaajakummun yhtenäiskoulu tekevät yhteistyötä koulukuljetusedun oppilaiden osalta siinä, että koulut tarkastelevat keskenään kriteereitä koulukuljetusedun (erityisesti taksikuljetuksen) suhteen. Yhteistyö koulukuljetusjärjestelyistä vastaavien kaupungin toimijoiden kanssa vilkasta. Tavoitteena turvallinen koulumatka resurssiviisaasti.

Koulukuljetukset

3.5 Opetussuunnitelman määrittelemät kehittämisen kohteet

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Arviointi
Toimintakulttuuri	<p>Mikä/mitkä ovat koulun kehittämistavoitteet lukuvuodelle 2023-2024?</p> <p>Turvallisuuden vahvistaminen, työyhteisön vuorovaikutuksen pelisäännöt, jaetun johtamisen kehittäminen (työnjako, vastuut, tiedotus)</p>	Miten tavoite/tavoitteet ovat toteutuneet?
Oppimisympäristöt ja työtavat	<p>Mikä/mitkä ovat koulun kehittämistavoitteet lukuvuodelle 2023-2024?</p> <p>Valmistautuminen DigiO-nen käyttöönottoon syksyllä 2024</p>	Miten tavoite/tavoitteet ovat toteutuneet?

3.6 Muut kehittämisen kohteet

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Arviointi
Opiskeluhoitotoiminnasta tiedottaminen	Tiedottaa huoltajia, oppilaita ja koulun henkilökuntaa opiskeluhoitolaisten järjestelyistä, toiminnasta ja ajankohtaisista asioista	

4 Kasvun ja oppimisen tuki

4.1 Kasvun ja oppimisen tuki koulussa

Kehittämisen kohde	Tavoitteet/toimenpiteet	Arviointi
Arjen pedagogiikka ja yleinen tuki	<p>Mikä on arjen pedagogiikkaan ja yleiseen tukeen liittyvä tavoite/toimenpide? Esim. oppitunnin struktuurin avaaminen</p> <p>Koulun toimintaohjeet https://peda.net/id/55ec193aec5</p>	Miten tavoite/tavoitteet ovat toteutuneet?

	<p>Wilma-merkintöjen seurantamalli https://peda.net/id/414aa26a68d</p> <p>Koulupoissaolomalli https://peda.net/id/46e26c280c0</p> <p>Luokkaryhmien työrauhan vahvistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tunne- ja vuorovaikutustaidot oppitunnilla https://peda.net/id/7e9af35613c - Kiusaamisen ennaltaehkäisevä ja puuttuva toimintamalli https://peda.net/id/fa86abf013c <p>Yleisen tuen vahvistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pedagoginen tuki 	
Koulun henkilöstöresurssin käyttö tuen näkökulmasta	<p>Mikä on tuen resursoinnin kehittämiseen liittyvä tavoite/toimenpide? Esim. ohjaajaresurssin jakamisen kriteerien luominen koululla.</p> <p>Erityisopetuksen resurssin jakautuminen tuen tarpeen mukaan.</p> <p>Ohjaajaresurssin jakautuminen tuen tarpeen mukaan.</p>	<p>Miten tuen tarpeenmukaista ohjautumista arvioidaan säännöllisesti?</p>

4.2 Kasvun ja oppimisen tuki perusopetuksessa

Lapsi ja nuori saa tarvitsemansa tuen oppimiseen ja koulunkäyntiin ensisijaisesti lähikouluun lapsen edun mukaisesti, joustavin järjestelyin ja riittävin tukitoimin. Koulun toimintakulttuuriin sisältyvä laadukas arjen pedagogiikka sekä yhteisöllisesti suunnitellut ja toteutetut yleisen tuen toimintatavat ja opetusjärjestelyt ovat perustana lapsen tai nuoren yksilöllisemmälle tehostetulle ja erityiselle tuelle. Kolmiportainen tuki toimii kaksisuuntaisesti.

Tuen tarpeen arviointi ja tarvittavan tuen tarjoaminen kuuluvat jokaisen koulun aikuisen työhön ja kaikkiin opetus- ja kasvatustilanteisiin. Henkilöstöresurssi suunnitellaan lasten ja nuorten tuen tarpeiden mukaisesti ja sen tarkoituksenmukaista kohdentumista arvioidaan säännöllisesti.

Lapsen ja nuoren tarvitsema tuki on johdonmukainen jatkumo esiopetuksesta perusopetukseen, perusopetuksen sisällä sekä oppilaan siirtyessä perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen. Nivelvaiheiden tuki ja siirtymien ennakointi, suunnittelu ja arviointi toteutetaan sovittujen vuosikellojen mukaisesti.

[Alanivelen pedagoginen vuosikello](#)

[Ylänivelen pedagoginen vuosikello](#)

4.3 Tuki kasvun ja oppimisen palveluissa

Kasvun ja oppimisen palveluiden tavoitteena on laadukas kasvatus, opetus, ohjaus ja oppimisen tuki.

Kaupunkistrategia painottaa lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta, joita edistetään yhtenäisen opinpolun sekä monipuolisen nuorten palvelutarjonnan kautta. Mahdollisuus terveeseen kasvuun ja hyvään oppimiseen turvataan takaamalla riittävät resurssit varhaiskasvatukselle ja perusopetukselle. Näin toimien varmistetaan yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toteutuminen.

Kasvun ja oppimisen kehittämisohjelma toimii työkaluna, jonka avulla edistetään kaupunkistrategiassa asetettuja tavoitteita. Joustavien rakenteiden ja toimivien prosessien avulla tavoitellaan lasten, nuorten ja nuorten aikuisten tarpeen mukaista kasvun ja oppimisen tukea ja ohjausta.

5 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä

5.1 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä koulussa

	Tavoitteet/toimenpiteet	Arviointi
Osallisuus	<p>Mikä on osallisuuden kehittämiseen liittyvä tavoite/toimenpide?</p> <p>Oppilaiden osallisuuden kasvattaminen niin koulun arjessa kuin tapahtumien ja juhlien järjestämisessä. Kouluterveyskysely 2021 osoittaa, että Vaajakosken yhtenäiskoulussa vl. 8-9 oppilaat kokevat mahdollisuudet vaikuttaa koulun toimintoihin huonommaksi kuin Jyväskylän kaupungin perusopetuksessa yleensä. Lv 2023-2024 tavoitteena on nostaa esille osallisuuden tapoja esim. kannustamalla koulun sisäisiin kyselyihin osallistumiseen.</p>	<p>Arvioidaan oppilaiden osallistumista sisällöntuotantoon ja tapahtumien järjestämiseen (opettaja-/oppilaslähtöisyys)</p>
Eri sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö	<p>Kirjatkaa lyhyesti tärkeimmät sidosryhmät ja heidän kanssaan tehtävä yhteistyö</p> <p>Nuorisopalvelut, alueellinen nuorisotyö: ryhmätykset, ehkäisevä päihdetyö 7.-luokkalaisille</p> <p>Seurakunta: Salatut elämäntaidot -tunnit, ryhmätykset, rippikouluinfot</p>	

	Lähialueen seurat: harrastetoiminta, Vaajakosken urheilukentän käyttö tulevaisuudessa Lähialueen yritykset: TET-jaksot, Hyvä kierto 9.-luokkalaisilla, yritysvierailut, yrittäjäesittelyt	
Viestintä	Kodin ja koulun yhteistyö: Wilma, työpuhelin, Vave (vanhempainvertaistuki) -illat, vanhempainillat Sisäinen viestintä: Teams, Wilma Ulkoisen viestintä: sähköposti	

5.2 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä perusopetuksessa

Lasten ja nuorten osallisuus ja sen vahvistaminen ovat tärkeitä pedagogisia painopisteitä Jyväskylän perusopetuksessa. Yhteisöllisyys on osallisuuden oleellinen elementti. Osallisuus on kirjattu perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sekä perusopetuksen keskeiseksi tehtäväksi että osaksi arvoperustaa. Opetuksen tehtävänä on edistää osallisuutta ja kestävä elämäntapaa sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen. Osallisuus on kirjattu myös laaja-alaisen osaamisen tavoitteeseen 7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen. Osallisuuden kokemus omaan oppimiseen ja yhteisöön kuulumiseen ovat tärkeässä osassa lapsen ja nuoren hyvinvointia. Hyvän yhteistyön tavoitteena on huoltajien ja henkilöstön yhteinen sitoutuminen lasten ja nuorten terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Yhteistyö voi tukea myös huoltajien keskinäistä vuorovaikutusta.

Perusopetuksessa viestintä tapahtuu pääasiassa Wilmassa tai DigiOne-pilottikoulujen osalta Viestintä-palvelussa. Akuutit asiat kuten äkilliset tai luvattomat poissaolot viestitään puhelimitse.

5.3 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä kasvun ja oppimisen palveluissa

Toimivilla kuulemisen ja vaikuttamisen rakenteilla annamme lapsille, nuorille ja huoltajille mahdollisuuden vaikuttaa niin kasvuyhteisön yhteisiin kuin omiin henkilökohtaisiin asioihin. Näitä osallistumisen ja vaikuttamisen kanavia ovat mm. lasten parlamentti, nuorisovaltuusto, koulujen oppilaskuntatoiminta, Vaskooli sekä koulujen vanhempaintoimikunnat. Kasvun ja oppimisen palveluissa tehdään laajasti yhteistyötä eri sidosryhmien, esimerkiksi Jyväskylän yliopiston kanssa. Kaikessa viestinnässä keskeistä on saavutettavuus sekä ajantasainen ja oikea-aikainen tiedottaminen.

6 Kehittämishjelma 2023-2025

[Kasvun ja oppimisen palveluiden kehittämishjelma](#) vuosille 2023-2025 hyväksyttiin sivistyslautakunnassa 23.11.2022. Ohjelma pitää sisällään tulevaisuuden tavoitteita sekä toimenpiteet yksikkö-, palvelualue- ja palvelun järjestäjätasolla. Tässä luvussa on kuvattu suunnitellut yksikkötason toimenpiteet lukuvuodelle 2023-2024 teemoittain.

6.1 Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys

Luo yksikköön vuorovaikutuksen pelisäännöt ja toimintatavat henkilöstölle.

Jos on olemassa jo pelisäännöt/toimintatavat, ei tarvitse luoda uusia vaan päivittää tarvittaessa ammatillisesta näkökulmasta.

Vaiheet	Toiminta
Startti	Veso-päivän yhteydessä lukuvuoden alussa
Neljä etappia	viikko 45 Startti + Etappi 1 viikko 51 Etappi 2 viikko 6 Jory koostaa ja valmistelee Etappi 3 viikko 8 Etappi 3 viikko 10 Jory koostaa huoneentaulun tms. vastaavan säännöille viikko 15 Etappi 4
Valmiit säännöt ja seuranta	Mihin säännöt kootaan? Säännöt kootaan huoneentauluun. Huoneentaulu laitetaan esille henkilökunnan Taukotupaan sekä henkilökunnan tiedotus-kanalalle Teamsiin Mihin kirjataan, miten sääntöjen noudattamista seurataan ja mitä säännöistä lipeämisestä seuraa? Koulun johtoryhmä esittää lv 2023-2024 aikana henkilökunnalle, miten sääntöjen noudattamista seurataan ja mitä säännöistä lipeämisestä seuraa. Työyhteisökeskustelut sekä esihenkilön ja työntekijän väliset keskustelut. Miten perehdytetään uudet henkilöt? Huoneentaulu lisätään perehdytyskansioon, perehdytyksessä käydään läpi vuorovaikutuksen pelisäännöt
Arviointi	Lukuvuoden arvioinnin yhteydessä yhtenä arvioitavana osa-alueena.

6.2 Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit

Tukee lasten, nuorten sekä nuorten aikuisten harrastamista ja liikunnallista elämäntapaa kehittämällä yksikön rakenteita ja toimintatapoja.

Kirjaukset lukuvuosisuunnitelmaan lukuun 7.3.

Organisoi erilaiset tuen palveluiden muodot tarkoituksenmukaisella ja kestäväällä tavalla hyödyntäen erilaisia malleja sekä rakenteita.

Kirjaukset lukuvuosisuunnitelmaan lukuun 4.1.

6.3 Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset

Järjestää säännölliset työelämäkeskustelut ja kartoittaa työntekijöiden osaamistarpeita sekä hyvinvointia.

Kannustaa työntekijöitä liikkumaan ja ylläpitämään omaa hyvinvointia.

Toimenpide	Arviointi
Työelämäkeskustelujen järjestäminen ja niihin osallistuminen <ul style="list-style-type: none"> - ajanjaksolla marraskuu 2023-toukokuu 2024 - ajanvaraaminen Wilman tapahtumakalenterin kautta 	Kyllä/ei
Osaamistarpeiden kartoittaminen <ul style="list-style-type: none"> - osana työelämäkeskustelua 	Osana työelämäkeskustelua, kyllä/ei
Hyvinvoinnin kartoittaminen <ul style="list-style-type: none"> - osana työelämäkeskustelua 	Osana työelämäkeskustelua, kyllä/ei, muut kartoitustavat
Työntekijöiden liikkumaan kannustaminen ja hyvinvoinnin ylläpitäminen <ul style="list-style-type: none"> - hyvinvoiva työyhteisö -tiimi suunnittelee - kaikilla työntekijöillä mahdollisuus tehdä ehdotuksia esim. lajikokeiluista (omakustanteinen) 	Osana lukuvuoden arviointia

6.4 Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi

Lukuvuosisuunnitelmaan asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi.

Tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi toteutetaan osana lukuvuoden toiminnan arviointia huhti-toukokuussa 2024. Arvioinnin toteuttamisesta vastaa koulun johtoryhmä. Arviointia toteutetaan tiimien toimesta sekä koko henkilöstö yhdessä arvioiden.

7 Kaupunkistrategiasta nousevat muut teemat

7.1 Kansainvälisyys

Kansainvälistä toimintaa tulee suunnitella oman koulun tarpeista ja opetussuunnitelmasta käsin. Siten se tulee osaksi koulun toimintakulttuuria ja tukee oppimista antaen lisäarvoa koulutyölle.

Koulujen kansainvälisyyden tasot:

Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena: miten näkyy koulun toimintakulttuurissa, jokapäiväisessä toiminnassa ja opetuksessa?

Kotikansainvälisyys: esimerkiksi kulttuurisesti ja kielellisesti moninaisen kouluympäristön huomioiminen, oman äidinkielen opetus, monialaiset oppimiskokonaisuudet, teemapäivät, vierailijat, ystävyyskoulut, kirjeenvaihdot, teknologiset ja virtuaaliset yhteistyömahdollisuudet, koulun omat tapahtumat

Alueellinen ja kansallinen yhteistyö ja verkostot: esimerkiksi L2-yhdysopettajaverkosto (joka koulusta edustaja), kehitysjärjestöyhteistyö, yliopistoyhteistyö, kansalliset konferenssit, koulutukset

Kv-liikkuvuus: esimerkiksi Erasmus+/Nordplus-ohjelmat (oppilaat/opettajat/henkilökunta), ystävyyskoulu- ym. vaihdot

Koulu merkitsee taulukkoon toimintoja niille kansainvälisyyden tasoille, joita lukuvuonna toteutetaan. Taulukko voi täydentyä lukuvuoden aikana.

Koululle nimetään kieli- ja kulttuuriryhmien sekä kansainvälisyysasioiden L2-yhdyshenkilö tai -tiimi, jonka tehtäviä ovat mm. koulun kansainvälisyystoiminnan ja globaalikasvatuksen tavoitteiden tukeminen, osallistuminen L2-yhdysopettajaverkoston koulutuksiin ja tapaamisiin, tiedon välittäminen kouluilla ja koulujen kv-toiminnan raportointi.

Koulun kansainvälisyyden tasot	Lukuvuoden toiminnan painopisteet /tavoitteet	Arviointi
Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena		
Kotikansainvälisyys	- 7. luokan Kestävä kehitys -MONO - eTwinning-toiminnan käynnistely - 9. luokan Hyvä kiertoon –MONO	
Alueelliset/ kansalliset verkostot ja yhteistyö		
Kansainvälinen toiminta ja liikkuvuus	- yhteistyön aloitus Singenin Zeppelin Realschulen kanssa (teemana kestävä kehitys) - Anottu valtionavustusta valmis-televaa vierailua varten	
L2-yhdysopettaja	Laura Vesa	

Kestävä kehitys ja kansainvälisyystiimi	Heidi Vaattovaara, Teppo Lahti, Sari Mommo
---	--

Kansainvälisyys perusopetuksessa

Opetussuunnitelman perusteissa kansainvälisyys on ennen kaikkea globaalikansalaisuuden valmistamista. Kansainvälisyyttä voidaan tukea perusopetuksessa neljällä tasolla.

Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena eli asenteina, uskalluksena ja ymmärryksenä koskee kaikkia opetuksen piirissä olevia lapsia ja nuoria varhaiskasvatuksesta perusopetukseen sekä kasvatus- ja opetushenkilöstöä. Globaalikansalaiseksi kasvaminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu sekä AGENDA2030-kestävät arvot ovat tärkeä osa kasvatuksen ja opetuksen sisältöjä sekä toimintakulttuuria.

Kotikansainvälisydessä huomioidaan omien kulttuurisesti sekä kielellisesti moninaisten toimintaympäristöjen mahdollisuudet globaalikansalaisen taitojen kehittymisessä. Kotikansainvälistymistä voidaan toteuttaa myös tieto- ja viestintäteknologian keinoin.

Alueelliseen ja kansalliseen yhteistyöhön sekä verkostoihin osallistuminen ja niissä toimiminen mahdollistaa kokemusten ja osaamisen hankkimisen sekä jakamisen. Yhteistyö ja verkostoituminen tukee kansainvälisen toiminnan kehittämistä.

Kansainvälinen toiminta ja liikkuvuus sisältää koulun hankkeet, joissa liikutaan yli valtionrajojen. Liikkuvuuksia sisältävissä hankkeissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan resurssiviisas matkustaminen.

Kansainvälisyys kasvun ja oppimisen palveluissa

Kaupunkistrategian mukaisesti kasvun ja oppimisen palveluissa painotetaan myös kansainvälisyyttä. Kulttuurinen osaaminen ja vuorovaikutus ovat olennaisia taitoja globaalikansalaiseksi kasvamisessa. Kansainvälisyys monipuolistaa lapsen, nuoren ja nuoren aikuisen kokemusmaailmaa, avartaa maailmankuvaa ja vahvistaa valmiuksia toimia eettisesti ja kestävästi globalisoituneessa maailmassa. Kansainvälisyysosaamista tuetaan tavoitteellisesti kaikilla ikätasoilla sekä kaikissa laaja-alaisen osaamisen mahdollistavissa oppimisen tilanteissa. Kansainvälistymistä pyritään toteuttamaan myös mahdollisimman resurssiviisaasti, esimerkiksi kotikansainvälisin keinoin hyödyntämällä kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisia toimintaympäristöjä.

7.2 Resurssiviisaus

Ympäristövahtiin on kirjattu Jyväskylän kaupungin kestävän kehityksen tavoitteet, toimenpiteet ja tehtävät. Koulujen yksikkötasoisien suunnitelman taulukkoon kirjataan perusopetuksen vastuualueen toimenpiteistä (83, 137, 138 ja 139) johdetut tehtävät sekä niiden aikataulut, seuranta ja vastuuhenkilöt. Suunnitelmat laaditaan syyslukukauden aikana.

[Ympäristövahti \(jyvaskyla.fi\)](http://ymparistovahti.jyvaskyla.fi)

Lisäksi koulu voi kirjata perusopetuksen ympäristötavoitteista johdettuja muita yksikkökohtaisia tavoitteita ja toimenpiteitä.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Vastuuhenkilö ja aika- taulu	Arviointi (kyllä/ei)
Jätehuolto-/kiertotalousneuvonta		
<p>Tarkistetaan yksikön jätteiden lajittelun tila:</p> <p>Luokissa paperinkeräys. Ruokalassa biojätekeräys. Koulussa kierrätetään paperi, pahvi, biojäte, metalli ja muovi. Kuvataiteessa ja käsityössä hyödynnetään kierrätysmateriaaleja.</p> <p>Tarjotaan oppilaille mahdollisuus lajitella biojätettä, muovia ja kartonkia sijoittamalla 2. ja 3. kerrokseen koululle hankitut lajitteluroskikset.</p>	Opettajat, henkilökunta, oppilaat lukuvuoden aikana	
<p>6. luokat osallistuvat luontokoulun vesiturvallisuspäivään</p> <p>VI. 7 kotitalousopetuksessa sisältöalueena jätehuolto (lajittelu, kierrätys). Myös kuvataiteessa ja käsityössä osana sisältöjä.</p>	<p>Opettajat</p> <ul style="list-style-type: none"> - 6. lk Elo-syyskuu - 7.lk läpi lukuvuoden 	Kyllä
Ympäristösuunnitelmat ja vuosikellot		
<p>Ympäristösuunnitelma Iv 2023-2024 https://peda.net/id/4b98765468d</p> <p>Luodaan ympäristökasvatuksen vuosikello:</p> <p>Aloitetaan työ lukuvuoden 2023-2024 aikana lukuvuosisuunnitelman kohtiin 7.2 ja 8.3 kirjattun pohjalta</p>	Antti Tilli	
Ympäristövastaava osallistuu verkoston toimintaan	Antti Tilli	
Toimenpiteet kirjataan toimintasuunnitelmaan	Antti Tilli lokakuu	Kyllä
Kasvatetaan lapsia ja nuoria fiksuiksi liikkujiksi		
Henkilöstö osallistuu Liikenneturvan järjestämään koulutuksen	Risto Tolonen, Teemu Haatainen Elo- ja syyskuu	Kyllä
Hyödynnetään liikuntavälinelainaamo	Aktiivinen ja osallistuva oppilas –tiimi Lukuvuoden aikana	
Osallistutaan #Beactive-viikkoon	Antti Tilli ja Riikka Kurunmäki	

Kehitetään oppilaiden aktiivista koulumatka-kulkemista Fiksusti kouluun –hankkeen myötä	Lukuvuoden aikana	
Fiksusti kouluun hankkeen vuosikello: https://peda.net/id/9be49002dc4		
Ruokahävikin seuranta ja vähentäminen		
Osallistutaan hävikkiseurantaviikkoihin (biojätevaaka)	Antti Tilli, Sonja Hartio yhteistyössä Kylän Katauksen kanssa	
	1 viikko sekä syys- että kevätlukukaudella	

Taulukko. Koulun tavoitteet ja toimenpiteet

Resurssiviisaus perusopetuksessa

Perusopetus varmistaa vuosittain lapsille ja nuorille järjestettävän kiertotalousneuvonnan toteutumisesta. Toteuttaminen varmistetaan yhteisellä vuosikellolla, johon kirjataan säännölliset toimenpiteet ja tehtävät yhteistyössä ympäristövastaavien verkoston ja luontokoulun kanssa.

Jokaisesta yksiköstä tulee löytyä ympäristövastaava sekä ympäristösuunnitelma osana toimintasuunnitelmaa. Vuosikelloon kirjataan säännölliset ympäristökasvatukseen liittyvät tehtävät.

Perusopetuksessa kannustetaan lapsia, nuoria ja perheitä liikkumaan fiksusti lihasvoimaa ja julkisia hyödyntäen. Lisäksi järjestetään säännöllisesti kampanjoita ja tapahtumia fiksun liikkumisen esiin nostamiseksi.

Perusopetus järjestää osana ruokahävikkiä ja normaalia arkea kasvatuksellista toimintaa vastuullisen ja ekologisen ruokakäytännön vahvistamiseksi ja ruokahävikin vähentämiseksi.

Resurssiviisaus Kasvun ja oppimisen palveluissa

Kasvun ja oppimisen tavoitteena on kasvattaa resurssiviisaita, kestävään tulevaisuuteen katsovia ihmisiä. Tähän päästään tehostamalla nuorisopalveluiden, koulujen ja päiväkotien kestävä kehityksen kasvatusta osana opetus- ja kasvatustyötä, samalla parantaen kaupunkiympäristön tilaa sekä pienentäen ympäristöön kohdistuvien toimien kuormitusta. Pitkän aikavälin ympäristötavoitteiden asettaminen ja toimenpiteiden vuosittainen päivittäminen ovat toimenpiteistä tärkeimpiä. Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan Resurssivii- sas Jyväskylä 2040 ohjelman päivittyksen yhteydessä ja seurannassa.

[Ympäristövahti \(jyvaskyla.fi\)](https://www.jyvaskyla.fi/ymparistovahti)

7.3 Liikunnallinen elämäntapa

Koulussa tulee edistää lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa. Liikkuvaan ja terveelliseen elämäntapaan kannustavaa ohjausta toteutetaan suunnitelmallisesti.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Toteutuuko (kyllä/ei) / käytännön toteutus / aika-taulu / vastuuhenkilö(t)
Koulussa on Liikkuva koulu -yhdysopettaja	Yhdysopettajan nimi Antti Tilli ja Riikka Kurunmäki
Koulu täyttää vuosittaisen Liikkuva koulu -nykytilan arvioinnin	Esim. Kuka/ketkä täyttää nykytilan arvioinnin ja missä kohti vuotta. Liikkuva koulu – nykytila -arviointi tehdään vuosittain Aktiivinen ja osallistuva oppilas -tiimissä. Liikkuva Koulu -vuosikello: https://peda.net/id/9be49002dc4
Koulussa on harrastusyhdyshenkilö (harrastusohjaaja tai yhdysopettaja)	Kasvatusohjaaja Merja Tuukkanen
Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus osallistua vähintään yhteen liikuntaharrastukseen koulupäivän yhteydessä	Mille vuosiluokille on tarjolla liikunnallinen harrastusryhmä? Montako liikunnallista harrastusryhmää koululla on yhteensä? Koulussa tapahtuva harrastustoiminta on osa Harrastamisen Suomen mallia . Toiminta ajoittuu koulupäivien yhteydessä joko ennen koulupäivää tai koulupäivän jälkeen. Toiminta organisoidaan Harrastuslaturin kautta. Tarjolla olevat ryhmät ovat: <ul style="list-style-type: none"> • Pallopelit, koripallo 5.-9. -luokkalaiset • Mind&Body -tunti 7.-9. -luokkalaiset • Salibandy 5.-7. -luokkalaiset • Omatoiminen palloilu 5.-9. -luokkalaiset • Kiipeily 5.-6. -luokkalaiset
Koulussa on pitkät välitunnit (25-30min)	Koulussa on jokaisena koulupäivänä 20 min mittainen välitunti (klo 9.40-10)
Koulussa on liikunnallisia välitunteja	Onko ohjattua liikuntaa? Onko mahdollisuus omatoimiseen liikuntaa liikuntasalissa? Onko välituntivälinelainaamaa? Onko Liikkuvaksi-toimintaa? Mitä muuta? Oppilailla on mahdollisuus omatoimiseen liikuntaan koulun salissa keskiviikkoamuisin; jokaisella luokkasteella on lisäksi viikossa kaksi salivälkkää koulun liikuntasalissa. Salivälkkät ovat myös omatoimisia. Liikkuvaksit kokoontuvat säännöllisesti kerran viikossa ja organisoivat liikunnallista toimintaa erilaisissa tapahtumissa ja teemaviikoilla lukuvuoden aikana. Ulkoa, hallintosiiven portaikosta, löytyy välituntivälinelainaamo, josta oppilaat voivat pyytää ulkovalvojalta välineitä lainaan. Lisäksi jokaisella alaluokalla on omat jalka- ja koripallot. Käytävillä oppilailla on vapaassa käytössä kaksi pingispöytää sekä yksi pöytäfutis ja ilmakiekko, joita he voivat käyttää.
Koulussa tehdään MOVE-testit	Mitkä luokat tekevät testit? Miten heikko fyysinen toimintakyky -tuloksen saaneita tuetaan? Move-mittauksissa mitattavia asioita harjoitetaan monipuolisesti jokaisella vuosiluokalla. Move-mittaukset tehdään 5.- ja 8.-vuosiluokan oppilaille syyslukukauden alussa. Tuloksia käydään läpi itsearviointikeskustelussa

	oppilaan kanssa. Heikon tuloksen saaneen oppilaan tiedot ohjataan huoltajan luvalla terveydenhoitajalle/koululääkärille. Oppilaille on myös mahdollisuus liikuntaohjaukseen koulujen pt-ohjaajien kautta.
Koulu osallistuu Nuorten Maratonille	5.-7.luokat osallistuvat Nuorten Maraton –tapahtumaan pe 15.9.2023. Kestävyysliikunta oli lukuvuoden 1. teema alakoulun liikunnassa. Oppilaille jaettiin lisäksi vapaa-ajalle sovellettavia vinkkejä ja materiaalia, jotka tukevat oman kestävyyskunnan kehittämistä. Koulussa järjestettiin elo- ja syyskuun vaihteessa Väykkämaraton-tapahtuma, jossa halukkaat oppilaat liikkuvat välituntisin urheilukentällä 20 kilometriä.
Koulu tekee yhteistyötä luontokoulun kanssa	Yhteistyön muotoja ovat 6.luokkien melontaretket elo- ja syyskuussa 2023 sekä lumikenkien lainaaminen liikunnanopetuksen käyttöön talvella 2023-2024.
Liikkuvaan ja terveelliseen elämäntapaan liittyvistä asioista viestitään koteihin	Esim. MOVE-testien tuloksista viestiminen, vanhempainillat, oppilaskeskustelut. MOVE-testien tulokset toimitetaan koteihin; valtakunnallisessa lomakkeessa on lyhyt palaute oppilaan testeistä sekä muistutuksena suositellut liikuntamäärät. Lukuvuodesta 2023-2024 alkaen koulu on mukana Fiksusti kouluun –hankkeessa, jonka tavoitteena on kannustaa oppilaita/koteja aktiiviseen koulumatkakulkemiseen mm. ajankohtaisilla tiedotteilla ja tapahtumilla/teemapäivillä lukuvuoden eri vaiheissa.
Muut liikunnallista elämäntapaa tukevat tapahtumat ja teemapäivät	Esim. #BeActive-viikko, Jyväskylän Pyöräilyviikko, Unelmien Liikuntapäivä, oppilasurheilu, koulun omat tapahtumat Koulu osallistuu vuosittain #BeActive – ja Liikenneturvaviikkoon syyskuussa, talvipyöräilyviikkoon marraskuussa, talvipyöräilyn kilometrikisaan tammi-helmikuussa (mahdollisuus osallistua myös kävelen) ja pyöräilyviikkoon toukokuussa. Koulu lähettää joukkueita suosituihin oppilasurheilutapahtumiin ja antaa mahdollisuuden osallistua kaikkiin yksilölajienkin kisoihin. Alakoululla on omat yleisurheilun ja hiihdon teemapäivät. Koululla on erillinen talviliikuntapäivä maaliskuussa, jonka yhteydessä mm. kaikilla 9. luokkalaisilla on mahdollisuus päästä laskettelemaan Laajikseen. Lisäksi koulu järjestää mm. koripalloturnauksen loka-marraskuussa ja säbä-turnauksen tammikuussa. Koulu osallistuu Unelmien liikuntapäivään 10.5. Lukuvuosi päättyy henkilökunnan ja ysien jalkapallo-otteluun.

Lukuvuoden aikana järjestetään myös muita koulun henkilökunnan ja oppilaiden yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia. Näiden aika, paikka ja sisältö määritellään erikseen ennen tilaisuutta/tapahtumaa. Huoltajia tiedotetaan näistä tarkemmin erikseen.

Liikunnallinen elämäntapa perusopetuksessa

Kaikki Jyväskylän perusopetuksen koulut ovat Liikkuvia kouluja. Liikkuva koulu -ohjelma tukee toiminnallista opetusta, välituntiliikuntaa ja koulumatkaliikuntaa. Liikkuva koulu on

osa liikunnallisen elämäntavan edistämistä ja kokonaisuutta, jota työstetään yhteistyössä eri palvelualueiden kanssa. Lisäksi kouluissa on käytössä hyvinvoinnin vuosikello, jonka tarkoituksena on vahvistaa sekä oppilaiden että henkilökunnan kokonaisvaltaista hyvinvointia. Yksi hyvinvoinnin teemoista on liikunta.

Liikunnallinen elämäntapa kasvun ja oppimisen palveluissa

Lasten ja nuorten kasvattaminen liikunnalliseen elämäntapaan on Liikuntapäätöskaupunki-strategiakärjen mukainen erityistavoite kaupungin palveluissa. Kaupunkistrategiaan ja hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattu lupaus edistää lasten ja nuorten liikkumista päiväko- deissa, kouluissa ja vapaa-ajalla. Näin toimimalla vahvistetaan yhteisöllisyyttä, tuetaan lii- kunta- ja harrastustoimintaa sekä vähennetään yksinäisyyttä. Jyväskylän kaupunki on myös Unicef Lapsiystävällinen kunta.

7.4 Kulttuuri

Kompassi on osa perusasteen opetussuunnitelmaa ja se tavoittaa kaikki oppilaat. Sen toteuttamista varten jokaisella koululla on nimetty kulttuurivastaava, joka huolehtii omalla koululla tiedonkulusta Kompassin ohjelmaan liittyen, osallistuu kulttuuriopetus- suunnitelmaa koskeviin tiedotustilaisuuksiin ja antaa palautetta sen toteutumisesta. Kaikki opettajat huolehtivat oman luokkansa ilmoittautumisista Kompassin ohjelmaan.

Kulttuurivastaava	Teppo Lahti
Koulun oma kulttuuritoi- minta	<p>Koulun tapahtumia https://peda.net/id/LnhdN2</p> <p>Syksy</p> <p>15.9. vl. 5-7 oppilaat Nuorten maraton -tapahtumassa ja 8-9 oppi- laat syysretkellä Savonmäessä</p> <p>24.10. Jaksonvaihtotapahtuma, avoin piano ruokalassa ja tule- vista tapahtumista tiedottaminen</p> <p>31.10. Halloween-tapahtuma</p> <p>10.11. Nenäpäivän tapahtuma</p> <p>5.12. Vaajakosken koulu 80 vuotta</p> <p>5.12. Itsenäisyyspäivän lipunnosto</p> <p>13.12. Luciakulkue</p> <p>14.12. Joulumyyjäiset</p> <p>21.12. Lukukauden päättäjäispäivä</p> <p>Kevät</p> <p>14.2. Ystävänäpäivä</p> <p>Talviliikuntapäivä</p> <p>5.luokkalaiset Jyväskylän kaupungin juhlavastaanotolla</p> <p>9. luokan tanssiaiset</p> <p>30.4. Vappuzembalot</p> <p>9. luokan potkiaiset</p> <p>31.5. Oppilaat vs. henkilökunta jalkapallo-ottelu</p> <p>1.6. Kevätjuhla</p>

	Juhlakulttuuri, muut kulttuuritapahtumat (esim. tanssiaiset, talent-tapahtumat, ysi-gaalat)
--	---

Lukuvuoden aikana järjestetään myös muita koulun henkilökunnan ja oppilaiden yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia. Näiden aika, paikka ja sisältö määritellään erikseen ennen tilaisuutta/tapahtumaa. Huoltajia tiedotetaan näistä tarkemmin erikseen.

Kulttuuri perusopetuksessa

Perusasteen opetussuunnitelmassa korostetaan erilaisten taitojen oppimista, joita vaihtuvat sisällöt tukevat. Yli oppiainerajat ylittävää monialaista oppimista suunnitellaan yhdessä myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Yksi näistä on Kulttuuripalvelujen kanssa yhteistyössä laadittu ja toteutettava kulttuuriopetussuunnitelma Kompassi. Kompassi tavoittaa vuosittain kaikki 0.- 9. luokkien oppilaat. Toteutuksesta vastaavat yhteistyössä perusopetus- ja kulttuuripalvelut, kaikki kaupungin taidelaitokset ja joukko muita taiteen ammattilaisia. Kompassi turvaa tasapuolisen kulttuuriopetuksen koko peruskoulun ajan ja siten toteuttaa osaltaan opetussuunnitelman tavoitteita. Kompassi sisältää vuosittaiset kulttuuriretket ja taidepajaohjelman, tekee kulttuurikasvatuksesta tavoitteellista ja jäsentynyttä, tukee uusien oppimisympäristöjen löytymistä sekä koulun ja kulttuurin välistä yhteistyötä. Kompassi huomioi myös erityisryhmät.

<https://www.jyvaskyla.fi/kulttuuriaitta/varhaiskasvatus-ja-koulut/kompassi>

Kulttuuri kasvun ja oppimisen palveluissa

Jyväskylän kaupungin kulttuuripalvelut tuottaa lapsille, nuorille ja perheille runsaasti laadukkaita kulttuuripalveluita: tapahtumia ja esityksiä Lasten Lystissä, Kulttuurineuvola-toimintaa, varhaiskasvatuksen kulttuuriohjelmaa ja perusopetuksen kulttuuriopetussuunnitelma Kompassia.

Kulttuuripalvelut koordinoi seudullista lasten- ja nuortenkulttuurin yhteistyöverkosto Kulttuuriaittaa. Kulttuuriaitta on yksi Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton perustajajäsenistä.

7.5 Elinvoima

Kuvatkaa tiiviisti kahden tai kolmen esimerkin kautta, miten tänä lukuvuonna koulun toiminnassa edistetään erityisesti innovatiivisuutta, yritteliäisyyttä ja valmiuksia kohdata tulevan työelämän moninaiset tarpeet.

Vaajakosken yhtenäiskoulussa 9.luokkien monialainen opintokokonaisuus Hyvä kiertoon pyrkii edistämään yhdeksäsluokkalaisten omaa ajattelua, yritteliäisyyttä sekä lisää oppilaiden valmiuksia kohdata tulevan työelämän tarpeet. Monialaisessa opintokokonaisuudessa oppilaat toimivat pienryhmissä. Toiminnan tavoitteena on ymmärtää omat mahdollisuudet luoda toisille ihmisille hyvinvointia. Oppilaat työskentelevät pienryhmissä yhden koulupäivän ajan keräten kokoon palkkiota, jonka kohteen ovat valinneet/sopineet aiemmin. Projektin tavoitteena on laittaa omalla työllä ansaittu palkkio eteenpäin tuottaen toisille ihmiselle hyvää mieltä ja hyvinvointia. Oppilaat

dokumentoivat projektit ja ne esitellään koulun 8. ja 9.luokkalaisille oppilaille yhteisessä tilaisuudessa. Jokaisella pienryhmällä on nimetty vastuuopettaja.

Elinvoima perusopetuksessa

Perusopetuksessa kaupunkistrategian mukaista elinvoiman rakentumista tukee vahvojen perustaitojen oppimisen lisäksi laaja-alaisen osaamisen tavoitteet. Perusopetuksen ope-
tussuunnitelman perusteiden mukaisesti laaja-alainen osaaminen koostuu seitsemästä osa-alueesta: 1) Ajattelu ja oppiminen, 2) kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, 3) Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, 4) Monilukutaito, 5) Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, 6) Työelämätaidot ja yrittäjäyys ja 7) osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen.

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Siihen, miten oppilaat käyttävät tietojaan ja taitojaan, vaikuttavat oppilaiden omaksumat arvot ja asenteet sekä tahto toimia.

Laaja-alaisen osaamisen lisääntynyt tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu, työnteko sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista.

Elinvoima kasvun ja oppimisen palveluissa

Jyväskylän kaupunkistrategian mukaisesti elinvoima rakentuu muun muassa työllisyyden vahvistamisesta, kasvavista yrityksistä, houkuttelevista työpaikoista sekä yritysten ja korkeakoulujen kanssa toteutettavista tutkimus- ja kehitysinvestoinneista. Kasvun ja oppimisen palveluissa voimme tukea tätä strategista tavoitetta edistämällä lasten ja nuorten hyvää kasvua ja oppimista, innovatiivisuutta, yritteliäisyyttä ja valmiuksia kohdata tulevan työelämän moninaiset tarpeet.

8 Suunnitelmat

8.1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986
Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325

Vaajakosken yhtenäiskoulu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteet lv 2023-2024

Milloin ja miten selvitystä on tehty? Mitä asioita nousi esiin?

Selvitys tehty keväällä 2021, joten lukuvuonna 2023-2024 tehdään koulun oppilaille uusi kysely, johon perustuen tehdään selvitys ja luodaan tavoitteet kuluvalle lukuvuodelle ja tuleville lukuvuosille.

Kehitettävä teema ja tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Aikataulu, vastuhenkilö, milloin arvioidaan	Arviointi
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn toteuttaminen ja oppilaiden osallisuuden vahvistaminen	Kyselyn toteuttaminen, selvityksen laatiminen ja tavoitteiden asettaminen yhdessä oppilaiden kanssa	Kestävä kehitys ja kansainvälisyys -tiimi, kyselyn toteutus ja arviointi lukuvuoden aikana	

8.2 Opiskeluhoitosuunnitelma

Vaajakosken yhtenäiskoulun opiskeluhoitosuunnitelma lv 2023-2024

<https://peda.net/id/6d47e73e515>

8.3 Ympäristösuunnitelma

<https://peda.net/id/4b98765468d>

Tavoite/päämäärä	Toimenpiteet	Vastuut, aikataulu	Seuranta, arviointi
Koulu kasvattaa ympäristötietoisia ja kestävään elämäntapaan pyrkiviä kansalaisia. Koulussa opetetaan elämäntapoja, jotka tukevat tulevaisuuden rakentamista ekologisesti kestäville ratkaisuille.	Kestävän kehityksen teemaa käsitellään eri oppiaineissa ja luokanohjaajan tunneilla. Tuetaan ympäristöä tukevia tapoja kulkea kouluun; järjestetään koulukulkemisen seurantaviikkoja. Rekrytoidaan ympäristöagentteja.	Opettajat eri oppiaineissa, luokanohjaajat ja -opettajat Lukuvuoden aikana	

Osallistetaan oppilaita koulun ympäristöpää- töksissä ja -teoissa.			
Oppilaiden hyvinvoin- nin ja osallisuuden li- sääminen ympäristö- kysymyksissä	Perustetaan ympäris- töagenttien ryhmä, joka muodostuisi aiheesta kiinnostuneiden oppilaskunnan hallituksen jäsenten ympärille	Opettajat, Antti Tilli Lukuvuoden aikana	
Siivous. Otetaan ym- päristö huomioon sii- vouskäytänteissä. Asennekasvatuksella pyritään vähentämään roskan ja muun sot- kun määrää.	Siivouksesta vastaa Il- veslahden Siivous Oy. Yrityksen tavoitteena on toimia mahdollisim- man vastuullisesti huomioiden asiak- kaan, henkilöstön ja ympäristön hyvin- vointi. Mitä vähemmän ros- kia, sitä vähemmän siivottavaa: asenne- kasvatusta oppilaille ja henkilökunnalle pi- detään jatkuvasti yllä. 7. luokan oppilaat osallistuvat koulu-TE- Tissä siivoukseen ja keittiön toimintaan.	Siivouksen ympäristö- vaikutuksista vastaa Ilveslahden Siivous. Asennekasvatuksesta vastaa koulun henkilö- kunta. Lukuvuoden aikana	
Harkittu paperinkäyttö	Tulostetaan ja kopioi- daan vain tarpeelli- nen. Suositaan kaksi- puolista tulostusta. Otetaan käyttöön tur- vatulostus. Opetuksessa hyödyn- netään mahdollisim- man paljon sähköistä materiaalia.	Koko henkilökunta Lukuvuoden aikana	
Ruokailu. Ruokaillaan siististi ja tuotetaan mahdollisimman vä- hän jätettä. Osallistetaan oppilaita ruokalakulttuurin ke- hittämiseen	Ohjeistetaan oppilaita: "Ota vain mitä syöt!" "Ruokaile siististi ja muut huomioiden!" "Lajittele oikein!" Perustetaan ruokala- toimikunta	Ohjeistuksesta vastaa Kylän kattaus, opetta- jat, henkilökunta, eri- tyisesti esimerkkiruo- kailijat ja ruokalan val- vojat. Sonja Hartio Lukuvuoden aikana	
Ongelmajätteet. Huo- lehditaan hyvin turval- lisesta säilytyksestä ja ongelmajätteiden	Vaaralliset aineet merkitään ja säilyte- tään oikein. Niiden edelleen toimituksesta huolehditaan. Niissä	Fyke-varaston vas- taava, teknisten töi- den opettaja ja kova- henkilö.	

toimittamisesta edelleen.	oppiaineissa, joissa vaarallisia aineita käsitellään, noudatetaan ohjeistuksia. Vaaralliset aineet on kirjattu työsuojelutarkastusta varten.	Lukuvuoden aikana	
Hankinnat. Mahdollisimman ympäristöystävällisiä.	Jyväskylän kaupungilla on ympäristösertifikaatti, jonka mukaisesti on kilpailutettu suurimmat tavarantuntuottajat. Yksittäisissä hankinnoissa ympäristöasiat otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon.	Opettajat, henkilökunta Lukuvuoden aikana	
Vesi ja energia. Pidetään kulutus kohtuullisena.	Koulukeskuksessa vesihanat toimivat automaattisesti liiketunnistimien ohjaamina. Videotykeissä on virransäästötoiminnot. Koulun katolle on asennettu aurinkopaneelijärjestelmä, jonka tuottama energia ohjataan jäähdyttävän ilmastoinnin kulutuksen kattamiseen. Koulun valaistuksen käyttöä suunnataan säästävämpään suuntaan.	Kiinteistöhoitaja (RTK-palvelut) ja tilapalvelu Ympäri vuoden	
Kiinteistöhoito. Huolehditaan kiinteistön kunnosta ja yhteisestä turvallisuudesta	Kiinteistönhoidosta vastaa RTK. Opastetaan oppilaita ja henkilökuntaa kertomaan mahdollisista puutteista ja epäkohdista.	RTK, Turvatiimi, henkilökunta Lukuvuoden aikana Ympäri vuoden	
Ympäristökasvatuksen teemapäivät ja tempaukset	Koulu osallistuu kaupungin järjestämään lähiympäristön siivouspäivään keväällä 2024. Oppilaskunnasta mahdollisesti rekrytoitavat ympäristöagentit suunnittelevat toimintaa.	Henkilökunta, Turvatiimi, ympäristöagentit, Antti Tilli ja oppilaat Lukuvuoden aikana	

8.4 Muut suunnitelmat

	Päivitetty
Turvallisuussuunnitelma	6.10.2023
Kriisisuunnitelma	6.10.2023
Pelastussuunnitelma	6.10.2023, julkinen osa https://peda.net/id/6c2d668e68f

Lukuvuosisuunnitelma hyväksytty 27.3.2024

Palvelujohtaja Sami Lahti

Muutosloki

Päivämäärä	Luku	Lyhyt kuvaus muutoksesta	Tekijä